

ת"פ 57494/06/16 - בית המכס ומע"מ ירושלים נגד א.מ.ר. צנרת מיזוג אוויר בע"מ, ראייד אבו כף

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 57494-06-16 בית המכס ומע"מ ירושלים נ'
א.מ.ר. צנרת מיזוג אוויר בע"מ ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט ירון מינטקביץ
בית המכס ומע"מ ירושלים ע"י עו"ד דפנה
אורגיל

המאשימה

נגד

1. א.מ.ר. צנרת מיזוג אוויר בע"מ
2. ראייד אבו כף ע"י עו"ד מוחמד חלאילה

הנאשמים

גזר דין

רקע

הנאשמים הורשעו על פי הודאתו של נאשם מס' 2 (להלן: **הנאשם**) בעבירות של מסירת דו"חות הכוללים ידיעות כוזבות והוצאת חשבוניות מבלי לשלם את המס הכלול בהן;

על פי עובדות כתב האישום, נאשמת מס' 1 היא חברה והנאשם הוא מנהלה. במהלך שנת 2013 הגישה החברה דו"חות בהם דיווחה על מחזור עסקאות בסך 562,744 ש"ח, אשר המע"מ הנובע מהן הוא 98,357 ש"ח. לצד זאת, הוציאו הנאשמים חשבוניות מס נוספות, אשר המס הכלול בהן היה 91,371 ש"ח, מבלי שכללו את החשבוניות האמורות בדו"חות אותם הגישו ומבלי ששילמו את המס הכלול בהן, וזאת במטרה להתחמק מתשלום המס.

עמדות הצדדים

המאשימה ביקשה להשית על הנאשם עונש של 6 חודשי מאסר בפועל וקנס כספי, וזאת לאור חומרת העבירות אותן עבר והעובדה שלא הסיר את מחדליו. על החברה ביקשה להשית קנס סמלי, משום שכיום אינה פעילה.

ב"כ הנאשם הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ובהן מצבו המשפחתי והיותו אב לששה ילדים וכן להודאתו וחרטתו. לדבריו הנאשם נקלע לתסבוכת כלכלית ורק לאחרונה החל לעבוד ועל כן לא הצליח להסיר את המחדלים. לאור אלה ביקש לנהוג בנאשם מידת הרחמים ולהקל בענשו ככל שניתן. כן ביקש ב"כ הנאשם להמנע מהטלת מאסר לריצוי ממש אלא להטיל על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, על מנת שלא לפגוע בפרנסתו ובמשפחתו.

מתחם העונש ההולם

הנאשם ביצע עסקאות עם לקוחות החברה, הוציא חשבוניות וגבה את סכום המע"מ הכלול בהן, אך לא כלל את החשבוניות בדו"חות החברה ולא העביר את המס אותו גבה ליעדו. בשל מעשי הנאשם נגרע מקופת המדינה סכום של מעל 90,000 ש"ח.

לעתים רבות מתיחסת החברה בסלחנות לעברייני מסים, כאילו אין במעשיהם חומרה או פסול מוסרי או ערכי - ולא היא. המנעות תשלום מסים חותרת תחת ערכים חברתיים בסיסיים של שוויון בנשיאה בנטל ומכל בחינה שקולה לשליחת יד לקופת הציבור. משכך, נקודת המוצא היא, כי יש לראות את עבריו המס ככל עבריו אחר שולח ידו ברכוש חברו - בהבדל שסיכויי תפיסתו של עבריו המסים נמוכים יותר ורווחיו לרוב גבוהים יותר מאלו של גנב "רגיל", והוא אף אינו משלם את מחיר ההוקעה החברתי אותו משלם עבריו רכוש אחר. לפיכך, על מדיניות הענישה לתת ביטוי לקלון שבעבירות מסים ולכך שאין הבדל בין מי שמתחמק מתשלום מס אמת ובין מי ששולח יד לרכוש חברו.

ר' בהקשר זה רע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל, בפסקה יא':

"יש המתפתים לראות עבירות מס, שאין הנגזל האינדיבידואלי בהן ניצב לנגד העיניים והרי הוא הציבור כולו, 'חסר הפנים' כביכול - במבט מקל. לא ולא. אדרבה, בית משפט זה, עוד משכבר הימים, ראה אותן בחומרה וקבע 'כמדיניות רצויה, שלא לאפשר ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות כשהמדובר בעבירות פסקליות' (ע"פ 4097/90 בוירסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] מיסים ה(1); שציטטה המשיבה). אכן, רבים מעברייני המס הם אנשים שייראו כנורמטיביים ביסודם, אשר לא ישלחו יד לכיס הזולת - אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורי. לכך מחיר בענישה" (ראו בנוסף: רע"פ 74/13 חלידו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.4.2013); רע"פ 7790/13 חיים נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.11.2013); רע"פ 5358/12 שוקרון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.7.2012)).

פסיקה עקבית קובעת, כי בעבירות מסים יש להחמיר עם העבריינים לשם הרתעה, בשל הקלות שבביצוע העבירות והקושי לאתר מבצעייהן. בפסיקה ניתן דגש על הערך החברתי העומד בבסיס החובה לשלם מסים ולשאת בנטל הכללי ועל הפגיעה החברתית והכלכלית הנגרמות כתוצאה מהן. כן נפסק לא אחת, כי לנסיבותיו האישיות של העבריו יש משקל נמוך. ר' למשל רע"פ 7964/13, יוחנן רבינשטיין נ' מדינת ישראל (פסקה 9):

חומרתן של עבירות המס נעוצה בפגיעתן הקשה בערך השוויון, העומד ביסוד חובת תשלום המס. ההתחמקות הבלתי חוקית מתשלום מס אמת, מגדילה את עול המס המוטל על אזרחי המדינה, והיא פוגעת בקופה הציבורית. אין צריך לומר, כי באותה שעה, המתחמק ממס נהנה משירותיה של המדינה, הממומנים מכיסיהם של אזרחים שומרי חוק. חומרה זו היא שהביאה למדיניות ענישה מחמירה הנלווית לעבירות המס, ובמסגרתה יש לבכר את האינטרס הציבורי על פני שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של המבקש ולקשייו הכלכליים. ככלל, הרשעה בעבירות מס תגרור אחריה הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריו לצד הטלתו של קנס כספי, אשר נועד לפגוע בכדאיות הכלכלית של ביצוע העבירות.

ר' גם רע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל (20.2.2013)[פורסם בנבו]:

"בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה- בקופה הציבורית, והעקיפה- בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס [...]. לאור הלכה זו הותוותה בפסיקה מדיניות הענישה, לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך

מתן הבכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיפם על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם [...]. עוד נקבע, כי בגין עבירות אלו, אין להסתפק, ככלל, בהשתת עונש מאסר, אשר ירוצה בעבודות שירות, אלא יש למצות את הדין עם העבריינים באמצעות הטלת עונש מאסר בפועל, המלווה בקנס כספי".

וכן ר' רע"פ 5060/04, הגואל, רע"פ 4791/08, כהן, רע"פ 7450/09, רע"פ 2843/11, אבו עיד, עפ"ג 2444-03-11, ג'בר, רע"פ 7790/13, חיים, רע"פ 1866/14, אופיר זקן ועוד, רע"פ 5064/14, רבחי נתשה נ' מדינת ישראל, רע"פ 2259/16, חנוכייב.

לאור משקלו הגבוה של רכיב ההרתעה בקביעת המתחם, אין מקום לאפשר לרצות המאסר בדרך של עבודות שירות, שכן הדבר מחטיא את המטרה. ר' ר' למשל רע"פ 3857/13, יצחקיאן נ' מדינת ישראל, רע"פ 3137/04, שלום חג'ג' נ' מדינת ישראל, רע"פ 6095/06, צדוק חיים לוי נ' מדינת ישראל, עפ"ג 2072-11-10 של בית המשפט המחוזי בירושלים, ע"פ 2321-11-07 של בית המשפט המחוזי מרכז, ע"פ 16/08 של בית המשפט המחוזי בנצרת וע"פ 21330-09-09 של בית המשפט המחוזי בחיפה.

בקביעת מתחם העונש אביא בחשבון, לצד חומרת המעשים, את העובדה כי נעברו לאורך תקופה קצרה יחסית וכי אין מדובר בסכומים גבוהים (ביחס לעבירות מס). משכך, מתחם הענישה ההולם את מעשיו של הנאשם הוא מאסר בפועל, לריצוי ממש, לתקופה שבין חודשיים לשמונה חודשים וכן קנס כספי.

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירה

הנאשם יליד 1974. אין לחובתו הרשעות קודמות.

לזכות הנאשם זקפתי את הודאתו במיוחס לו, אשר באה ללא תמורה עונשית מצד המאשימה בשלב מוקדם של ההליכים. עוד הבאתי בחשבון את עברו הנקי.

לחובת הנאשם זקפתי את העובדה שעד היום לא שילם את חוב המס. המדובר בנתון משמעותי בתיקי מס, שכן הבעת החרטה של עברייני מסים אמורה להתבטא בראש ובראשונה בתשלום חוב המס. במקרה שלפני הנאשם ביקש וקיבל ארכה משמעותית לתשלום חובו, למעלה מחמישה חודשים, וחרף זאת לא עשה כן. בטרם שמיעת הטיעונים לעונש ביקש הנאשם ארכה נוספת של מספר חודשים, אך לאור העובדה שבמהלך הארכה שכבר ניתנה לו לא נעשה דבר על מנת להסיר את המחדלים, לא ראיתי הצדקה לדחייה נוספת.

אני ער לטענה, כי חוב המס לא שולם בשל חסרון כיס של הנאשם. הפסיקה קובעת, כי לא ניתן לתת משקל לענין זה. ר' למשל רע"פ 5557/09, שוסטרמן נ' מדינת ישראל, שם נפסק בעניינו של מי שקיבל הפטר מתשלום חוב מס:

בית משפט זה ציין פעמים רבות, כי בעבירות כלכליות ועבירות המס בכלל זה, על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הטמונה בהן לפרט ולציבור כאחד, ואת יסוד ההרתעה הנדרש ביחס לביצועה (ראו בעניין זה ע"פ 6474/03 מלכה נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 721, 727 (2004); ע"פ 624/80 חברת וייס ורנסט נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(3) 211, 217-218 (1981)). נטיית בתי המשפט ליתן משקל להסרת המחדל על ידי העברייני מטרתה להפחית את חומרת המעשים בדיעבד בכך שלפחות החסר בקופה הציבורית שנוצר עקב העבירות נרפא. ברי כי ככל שחסר זה בקופה הציבורית נותר, אף אם מסיבה זו או אחרת אין עוד אפשרות לגבות אותו מעובר העבירה במישור האזרחי, לא ניתן לראות

בכך הפחתה בחומרת המעשים ולראות בכך משום "הסרת המחדל" במישור שיקולים זה.

ר' גם רע"פ 7773/16, חננאל נ' מדינת ישראל, מיום 26.10.16, שם נפסק:

אציין, בהקשר זה, כיצדקביתמשפט השלום בקביעתוכיאתאי-הסרתהמחדלמצידו של המבקש שישלשקולכשיקולרלוונטילחומרה, ואין לקבל אתהטיעון כי אין לנתון זה כל משקל, אך בשל כך שאין ביכולתו של המבקש להסיר את המחדל.

במקרה שלפני נכון עוד יותר שלא לתת משקל לסיבה מדוע לא שולם חוב המס, שהרי המס נגבה על ידי הנאשם מלקוחותיו והוא היה אמור להעבירו לקופת המדינה. הנאשם בחר להשאיר את סכום המס תחת ידו ואינו יכול להשמע בטענה שכיום אינו יכול לשלמו.

לאור אלה, ראיתי לגזור על הנאשם עונש הנמצא בצדו הנמוך - בינוני של המתחם.

לפיכך גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשמת מס' 1

קנס כספי בסך 100 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 1.11.17.

נאשם מס' 2

- א. שלושה וחצי חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש ביום 19.11.17.
- ב. שישה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור על עבירה על חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה שהיא פשע, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ג. שלושה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור על עבירה על חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה שהיא עוון, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ד. קנס בסך 5,000 ש"ח או חודש מאסר תמורתו. הקנס יחולק ל 10 תשלומים. תשלום ראשון עד ליום 1.12.17 והיתר עד הראשון בחודשים שלאחר מכן.

הנאשמים יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירותבתי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן המעצר "ניצן" ברמלה עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ב תשרי תשע"ח, 02 אוקטובר 2017, במעמד הצדדים.

עמוד 4

